

Lesbrief bij de voorstelling KAP NOU! van toneelgroep Vest

Beste leerkrachten,

In deze lesbrief hebben wij getracht enige handvatten aan te reiken om de op het toneel verbeelde werkelijkheid te vertalen naar de realiteit van alledag. Om het doel van de voorstelling –het aanzetten tot nadenken over de opwarming van de aarde en het belang van bomen bij het afremmen daarvan - (naast grappig, informatief en spannend te zijn) nog beter te bereiken.

VEEL PLEZIER!

VÒÒR DE VOORSTELLING

Zomaar wat suggesties ter voorbereiding op de voorstelling om de kinderen tot denken over de klimaatverandering aan te zetten

1.

Jullie gaan naar de voorstelling *KAP NOU!*.

Deze voorstelling gaat over de klimaatverandering, de opwarming van de aarde en vooral hoe belangrijk bomen zijn.

Klinkt dat saai?

Klinkt dat als iets voor volwassenen?

Ja.

Maar misschien hebben jullie weleens gehoord van Greta Thunberg?

Google maar eens!

Of van Youth for climate?

Googlen!

Of van spijbelen voor het klimaat?

2.

Als de aarde opwarmt smelt het ijs op de polen en dat komt in de zee terecht.

Dus die komt hoger te staan net zoals wanneer je een bad laat vollopen.

Dat gaat natuurlijk niet in een keer maar langzaam aan. Het duurt dus nog best veel jaren.

Wie heeft er meer last van als de aarde opwarmt en de zee stijgt?

De mensen op een eiland of boven op een berg?

De arme mensen of de mensen met veel geld?

Oude mensen of jongeren?

Je oma/opa, vader/moeder of jullie zelf?

3.

De voorstelling heet: *KAP NOU!*.

Waarom de voorstelling zo heet, weet je na afloop van de voorstelling.

Maar dat het in de voorstelling over bomen gaat, kun je wel raden.

Waarom zijn bomen zo belangrijk dat er een voorstelling over gemaakt is?

Dat heeft weer alles met de opwarming van de aarde te maken.

Kijk maar even naar het jeugdjournaal: https://www.youtube.com/watch?v=iPlehdCBK_A

4.

Bomen vangen dus heel veel van het schadelijke gas, CO₂, weg en slaan dat op in hun stam. Maar als ze worden verbrand komt dat CO₂ weer de lucht in. Dat is de rook die bij een kampvuur ontstaat.

Het is dus heel belangrijk dat ze in leven blijven.

En dat er meer bomen komen.

In de voorstelling komen een aantal mensen voor die bomen weg willen hebben. Probeer te onthouden waarom ze dat willen.

NA DE VOORSTELLING

- 1.** Wat vonden jullie van de voorstelling? Waar ging die over? Waarom zou de voorstelling gemaakt zijn? Wat zou er mee bedoeld worden? Conclusie in elk geval: het gaat over bomen.
- 2.** Wat zijn bomen? Hoe zien ze eruit? Wortels, takken, stam, bladeren. Wat voor nut hebben die onderdelen? Wortels zijn voeten, stam is lichaam, takken zijn handen in de lucht. De boom is een mens. Ga maar eens staan. Met je handen in de lucht. Zo is de klas net een bos. Maar dan andersom. Want... zie 3.
- 3.** Wat doet een boom? Hij zet giftig gas, koolzuurgas (CO₂), om in frisse lucht, zuurstof. En wat doen jullie, wat doet de mens? Die ademt zuurstof in en maakt er giftig gas koolzuur van. Dus wat gebeurt er als er geen bomen zijn? Precies! Dan wordt het voor de mens ook lastig...
- 4.** Hoe komt dat koolzuur, dat giftige gas in de lucht? Hebben jullie dat in de voorstelling gezien en gehoord?
- 5.** Wat gebeurt er met het koolzuurgas dat in de bomen zit als een boom wordt verbrand of wegrot? Dan komt het weer vrij. Daarom moet je bomen laten staan en verzorgen.
- 6.** Wat doen bomen nog meer behalve koolzuurgas opvangen en in zuurstof omzetten?
  - Ze geven vruchten. Noem eens wat fruitbomen?
  - Waar bouwen veel vogels hun nesten?
  - In bossen leven heel veel dieren zoals apen, olifanten, herten. Als je die bossen kapt, trekken de dieren weg. Zoals onlangs in China. Doordat daar veel bossen zijn gekapt om er rubberbomen te planten met een hek eromheen, zijn de olifanten die daar leefden op zoek gegaan naar een nieuw leefgebied en zijn ze vlak bij een grote stad aangekomen. Waar nog wel voedsel te vinden is. Leuk, toch, een olifant op het fietspad?
  - Waar kun je de mooiste boomhutten bouwen?
  - Waar kun je lekker een schommel aanhangen als de boom groot en sterk genoeg is?
  - Waar kun je in klimmen?
  - Wat versieren jullie met kerst? Alleen gaat die boom wel dood als hij geen kluit heeft.
  - Bomen houden de aarde vast met hun wortels zodat die niet wegspoelt bij een regenbui. Zoals onlangs in Limburg en België en Duitsland is gebeurd.
  - Als het heel warm is in de zomer staan jullie dan liever op een kaal plein of onder een boom?

- Lopen jullie liever in een bos of langs de snelweg?
- Vinden jullie bomen mooi? Wat voor bomen kennen jullie?
- Aparte bomen! Zie <https://www.youtube.com/watch?v=I5DNdOyP1Co>

7. Wat hebben bomen nodig om te groeien? Groeien ze beter op tegels of op asfalt of op aarde? Bomen hebben ruimte nodig om te groeien, schone aarde en schoon water, zon
8. Staan er bomen op jullie schoolplein? Hoeveel? Vinden jullie dat genoeg? Hoe zou je er meer kunnen krijgen?
9. Wat zouden jullie kunnen doen om te zorgen dat er meer bomen komen?
  - Actie. Vraag aan de directeur of het kan, een of meer bomen erbij op het schoolplein. Zeg dat jullie de boom zullen onderhouden. Bijvoorbeeld.
  - Thuis: tegel eruit en een boompje tegen de gevel planten
  - Brief naar de gemeente sturen of er meer bomen geplant mogen worden in de buurt
  - Je kunt ook bomen ergens anders laten planten. Begin een geldactie en doneer aan Africa Wood Grow (<https://africawoodgrow.com>) of een andere organisatie.
10. Dat wat bomen betreft. Maar je kunt ook zelf zorgen dat er minder koolzuurgas in de lucht komt. Door minder met de auto te gaan en vaker tegen je vader of moeder te zeggen: laten we gaan fietsen. Door geen plastic zakjes en flesjes te gebruiken en al helemaal niet weg te gooien in de natuur. Door zonnepanelen en windmolens want dan hoeft er geen energiecentrale kolen of hout of gas te stoken.
11. Duurzaam, kennen jullie dat woord? **Duurzaam** betekent onder meer 'geproduceerd of verkregen op een manier die het milieu en de natuur zo min mogelijk belast', 'het milieu zo min mogelijk belastend'. Kortom: 'relatief milieuvriendelijk', 'grondstofbesparend'. Dus bijvoorbeeld ook niet alles nieuw.

